

Kirkkonummi

Kotikuntoutuksen vaikutusten arviointi

projekti ajalla 15.1.2019- 31.12.2019

Tiina Paalanen
Osastonhoitaja
Kotona selviytymistä tukevat palvelut
Ikäihmisten hyvinvointipalvelut
Perusturva
Kirkkonummi
26.9.2019

Kirkkonummi kotikuntoutuksen vaikutusten arviointi

Miksi?

Kotikuntoutuspalvelujen taloudellisista ja asiakkaiden toimintakykyyn sekä palvelutarpeeseen kohdistuvista vaikutuksista on julkaistu Iso-Britanniassa ja pohjoismaissa jo useita raportteja.

Suomessa on tehty tutkimusta mm. Eksoten ja Kansaneläkelaitoksen KauKoiKÄ-hankkeessa, jossa selvitetään pitkäkestoisen fysioterapian vaikutusta kotona pärjäämiseen ja toimintakykyyn, kaatumisriskiin, elämänlaatuun sekä sosiaali- ja terveystalouden käyttöön.

Raporttien tulokset osoittavat, että kotikuntoutuksen toteuttamisen kautta on saatu säästöjä aikaan, kotihoiton tarve on vähentynyt sekä asiakkaiden toimintakyky, itsenäisyys ja elämänlaatu on parantunut. Myös työntekijät ovat olleet tyytyväisiä.

Vaikuttavuuden mittaaminen:

Mittaaminen on välttämätöntä mm. siksi että

- 1.) Hyvinvoinnilla ja terveydellä on suuri merkitys yksilölle ja yhteisölle.
- 2.) Auttaa asiakaskeskeisen toiminnan luomista.
- 3.) Palvelujärjestelmä on tilivelvollinen käynnistämään voimavarojen oikea kohdentamisen

Vaikuttavuuden todentaminen edellyttää kuitenkin eksaktia tavoitetta, jolloin päästään arvioimaan, onko se toteutunut

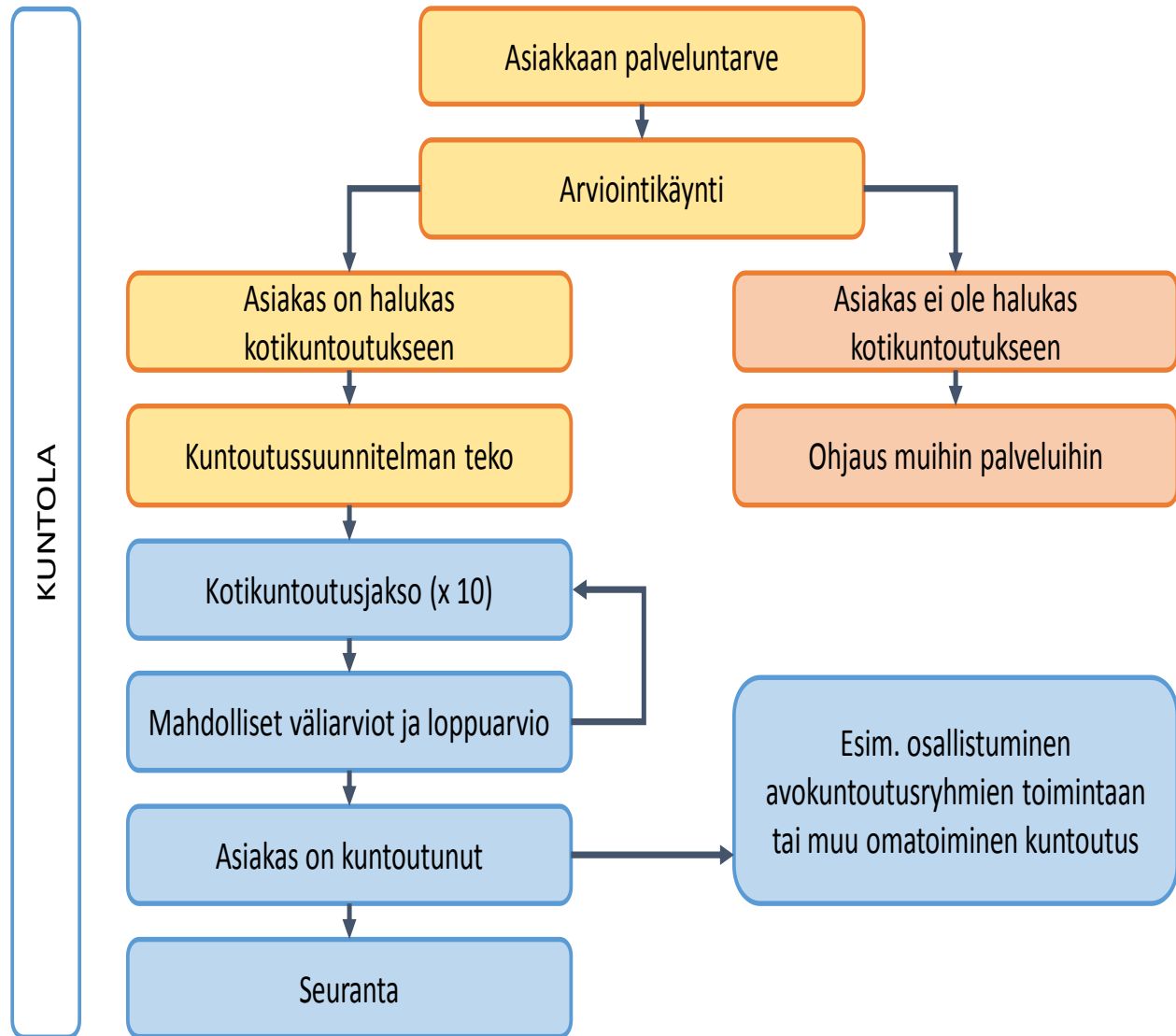
- Vaikuttavuus merkitsee siis palveluille asetettujen tavoitteiden toteutumista. Silloin voidaan sanoa, että tietty palvelu toimii tarkoitetulla tavalla.
- Vaikuttavuuden mittareita: kokemukset hoidon / kuntoutuksen onnistumisesta, asiakkaan tilassa havaittu posit. muutos, ongelmien uusiutumisen ehkäisy, raskaamman hoitomuodon välttäminen, palautuminen (lähelle) norm. toimintakykyä, kipujen lievittyminen, toipumisnopeus

Kotikuntoutuksen vaikutuksen arviointi projekti
on yksi ikäihmisten palvelurakenne kokonaisuuden toiminnan kehittämisen projekteista, ja on tuotettu yhdessä terapeuttien ja kotikuntouttajien kanssa.

Projektin tavoitteet

- 1.) **Asiakkaan rooli keskiöön:** Itse asettaa tavoitteet, jotta hän motivoituu ja sitoutuu sen noudattamiseen
- 2.) Kotikuntoutuksen vaikutuksia arvioidaan **mitattuina ja koettuina asiakkaan toimintakyvyn ja elämänlaadun muutoksina.**
- 3.) Kotikuntoutuksen vaikuttavuuden tulisi näkyä **kustannussäästöinä muissa toiminnoissa, esimerkiksi kotihoidossa palveluiden pienenemisenä, myöhäistetään ympärivuorokautiseen hoivaan siirtymistä**

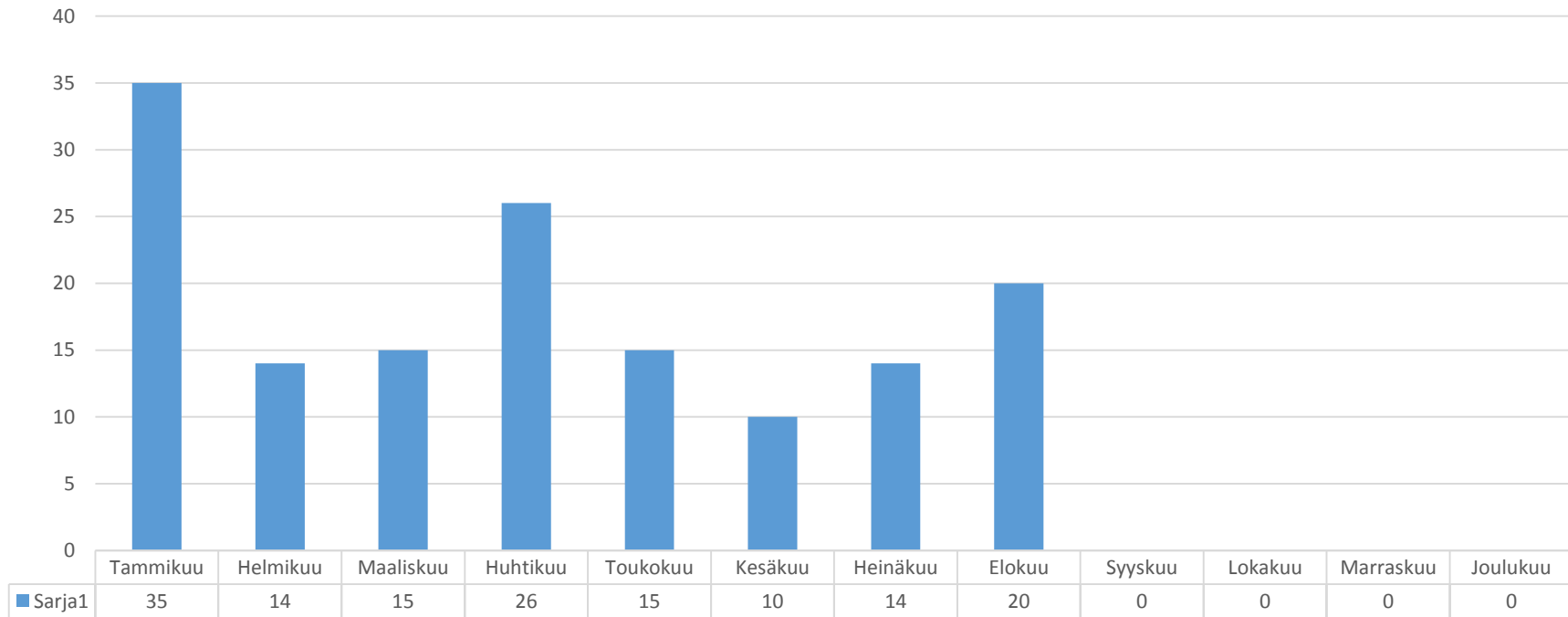
Kotikuntoutusprosessi

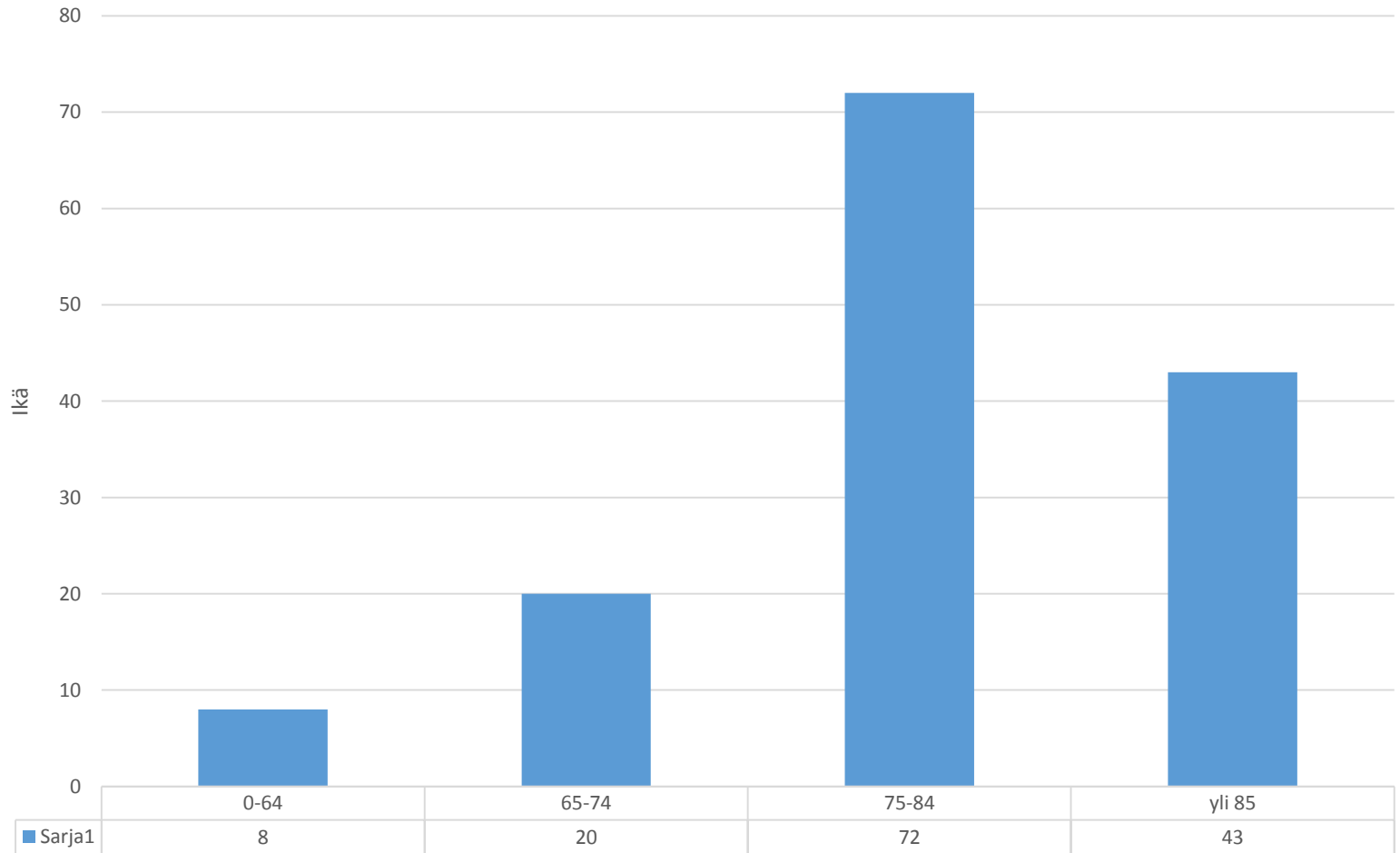
Uusien asiakkaiden määrä kuukausittain

Käyntejä yhteensä 796 ajalla 1.1.-15.8.2019

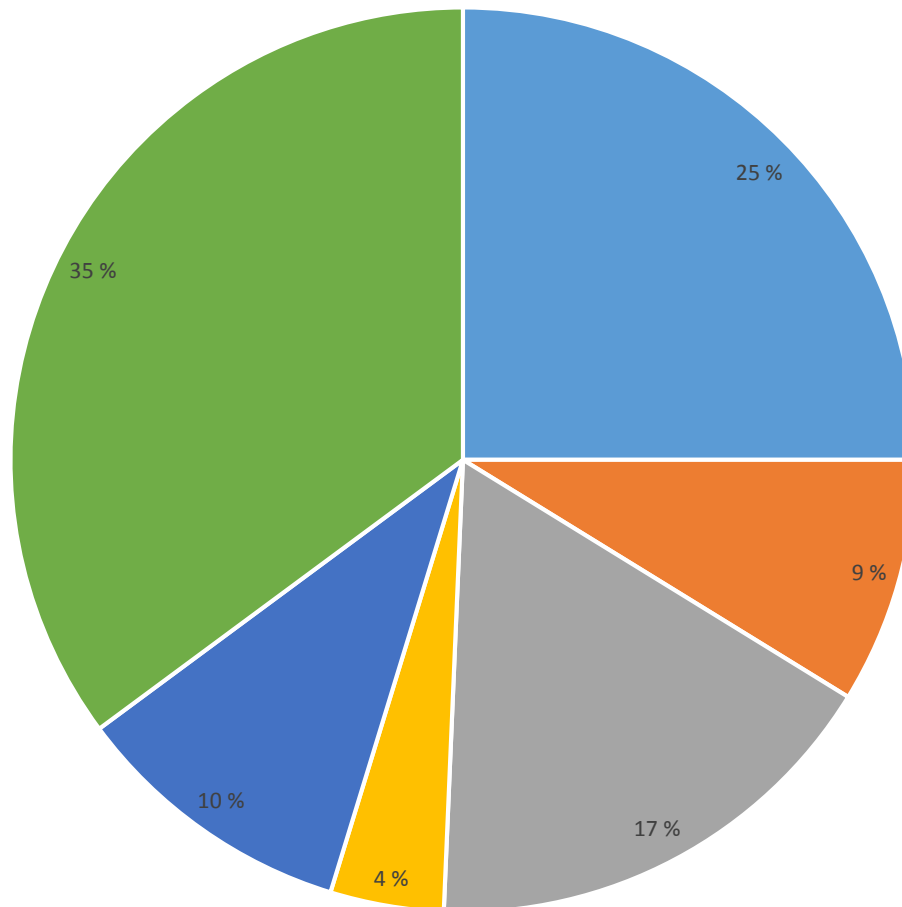
Asiakkaita 163

Asiakkaiden ikäjakauma

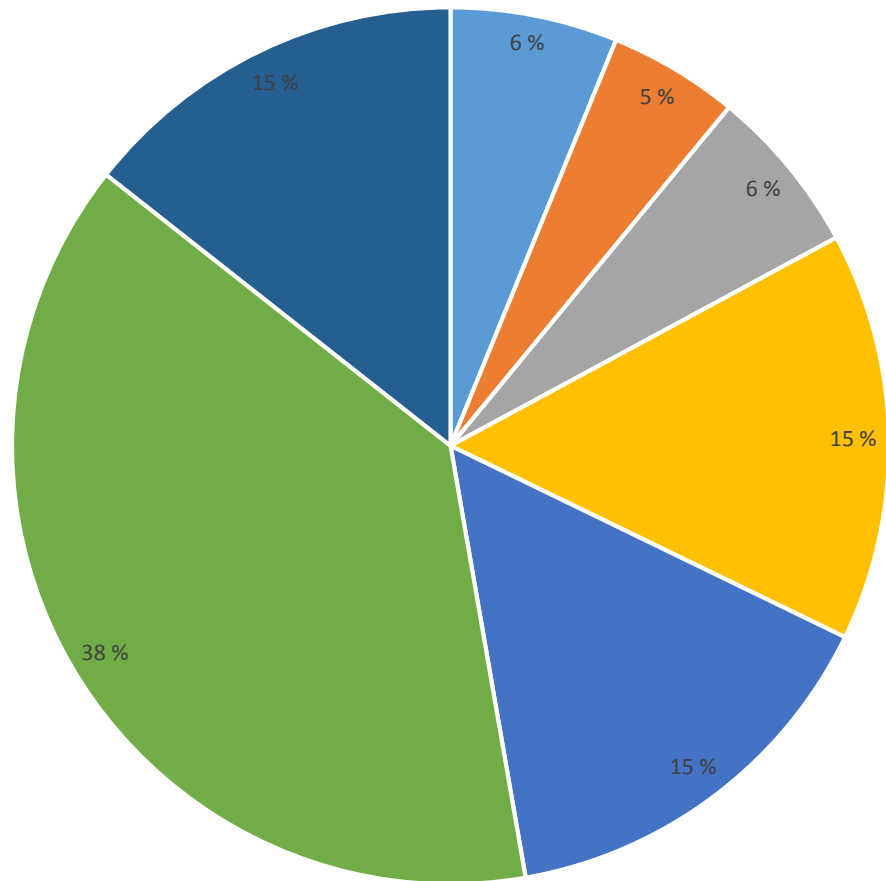

Mistä asiakas tuli?

- Asiakas itse / omainen
- Palvelutarpeen arvioija
- Kotihoito
- Erikoissairaanhoido
- Espoon Sairaala
- Joku muu

Asiakassegmentointi

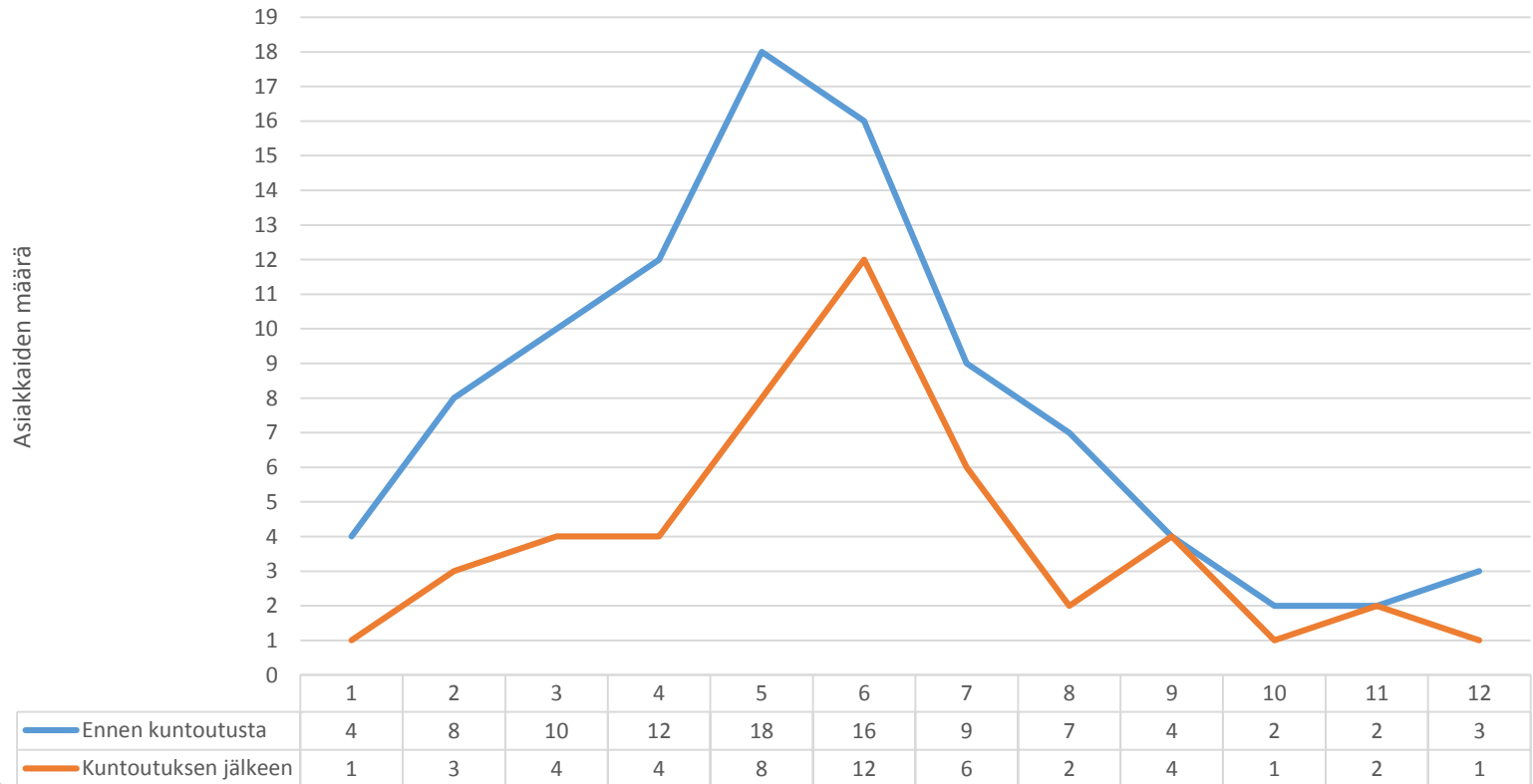
- AVH-asiakas
- Leikkauksen jälkitila
- Lonkkamurtuma-asiakas
- Muistisairas
- Omaishoidon asiakas
- Yleiskunto alentunut
- Muu asiakas

SPPB (asteikko 0-12)

Testitulokset: Raja-arvoja voidaan tulkita siten, että SPPB:n summapisteen ollessa alle 10, henkilön alaraajojen suorituskyky on jo alkanut heikentyä ja siihen on syytä kiinnittää huomiota. Jos alle 7 pistettä, erittäin suuri vaara liikkumiskyvyn heikkenemiselle.

Kirkkonummella toimintakyky (SPPB)

keskimäärin ennen kotikuntoutusta 4,0 ja jälkeen kotikuntoutuksen 4,4

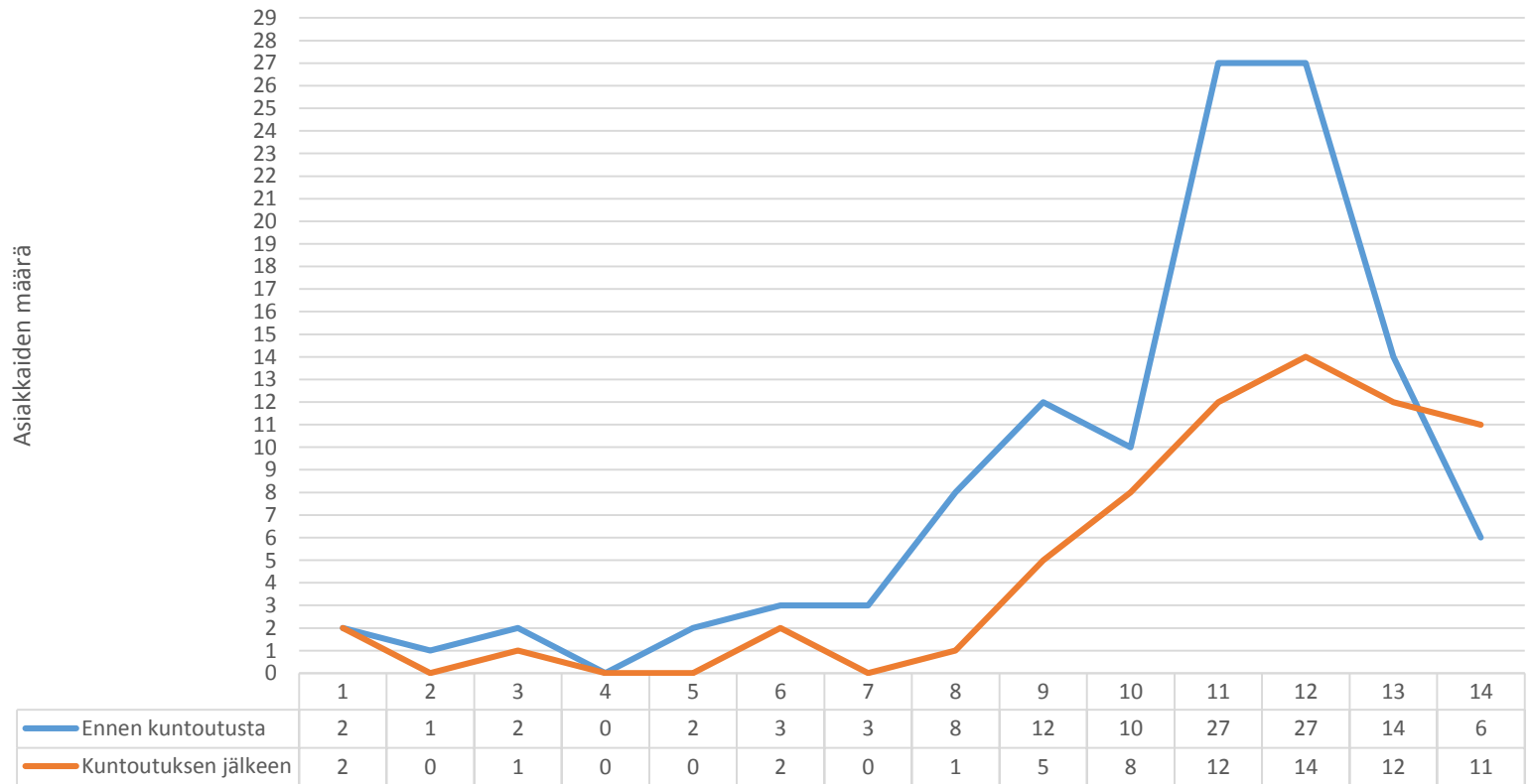
Ravitsemustesti MNA (asteikko 1-14)

ennen ja jälkeen kotikuntoutuksen

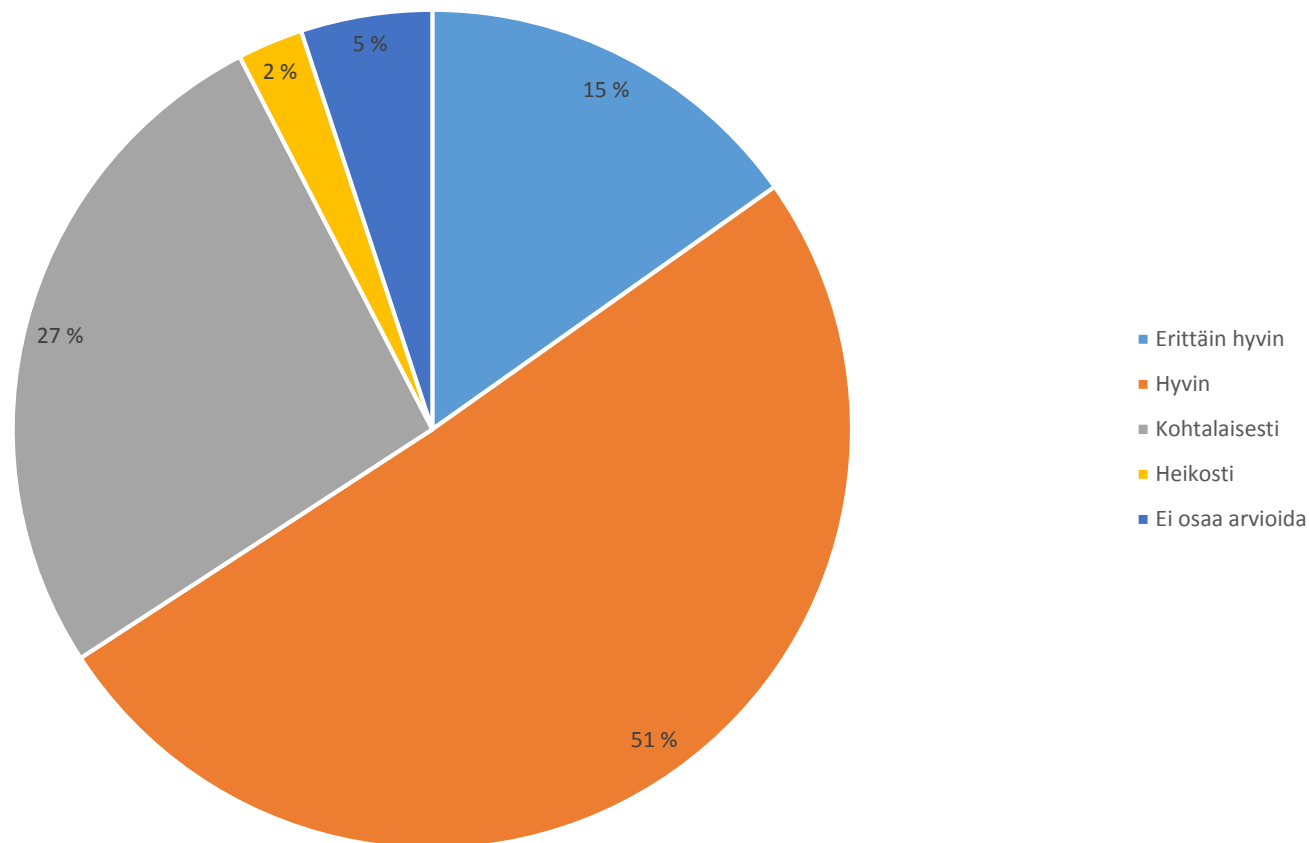
Normaali 12-14, riski kasvanut 8-11, virheravitsemus 0-7

Kirkkonummella ravitsemustesti (MNA)

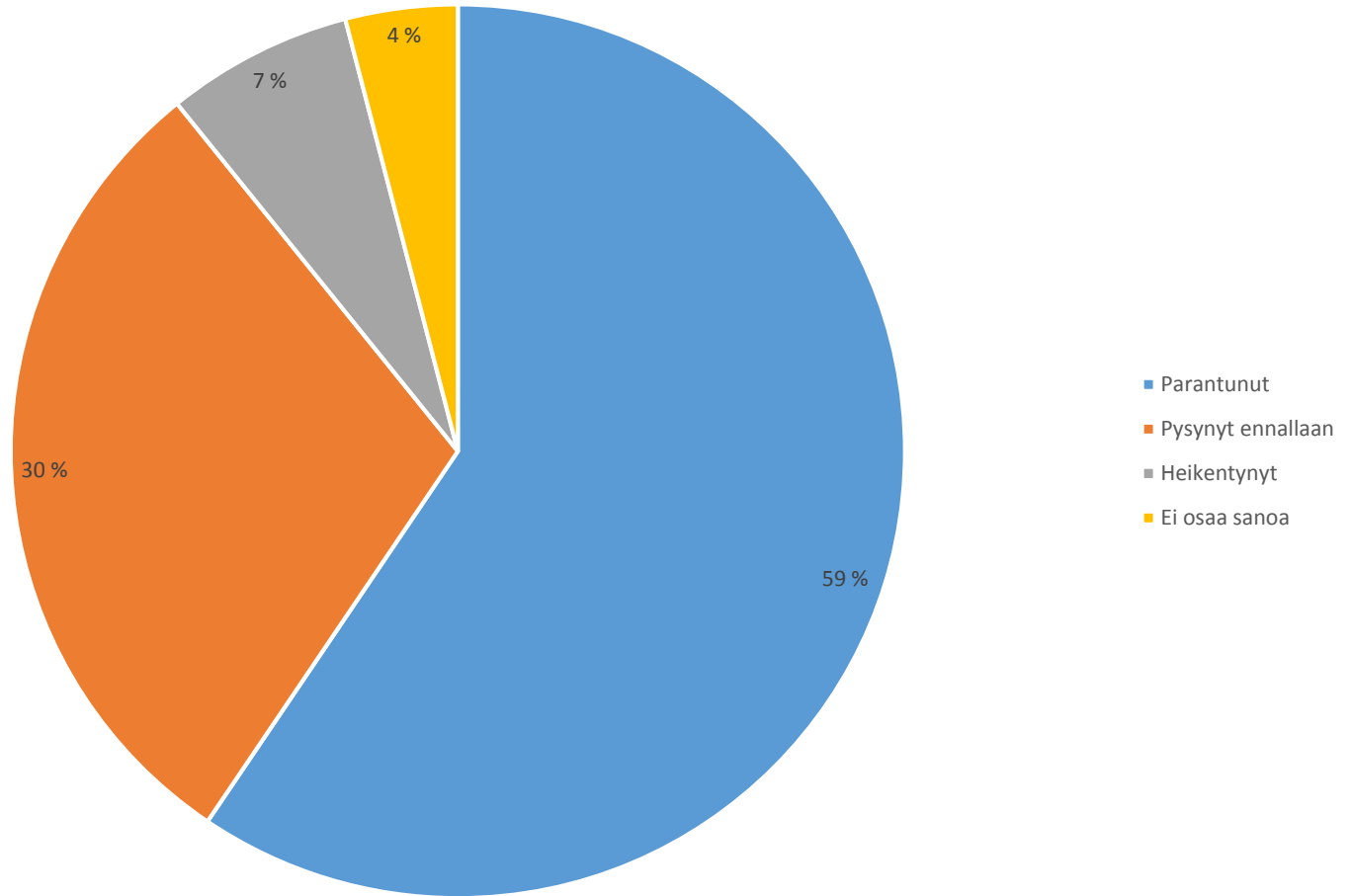
keskimäärin ennen kotikuntoutusta 10,4 ja kotikuntoutuksen jälkeen 11,2

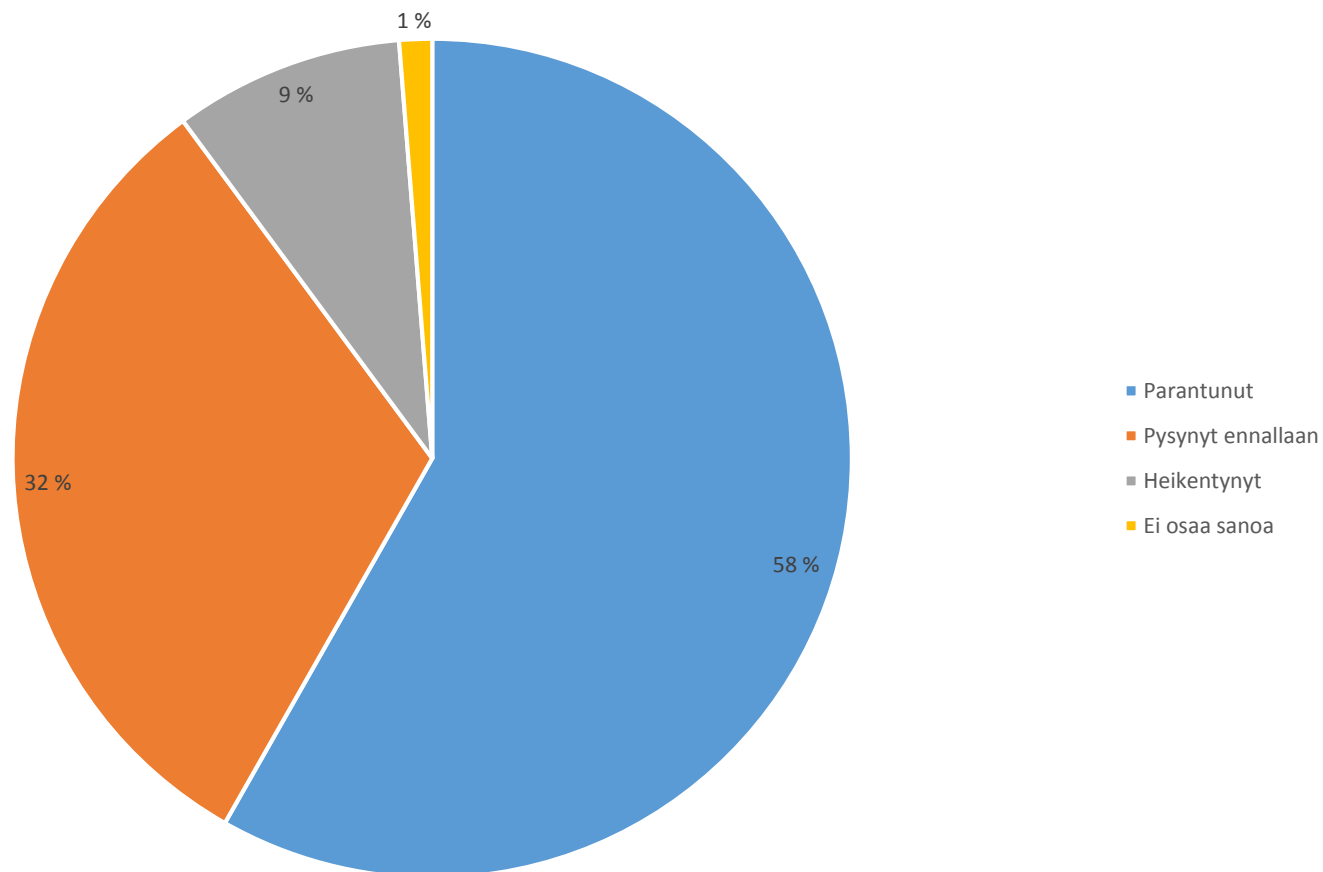
Asiakkaan mielestä kotikuntoutukselle asetettu tavoite on toteutunut

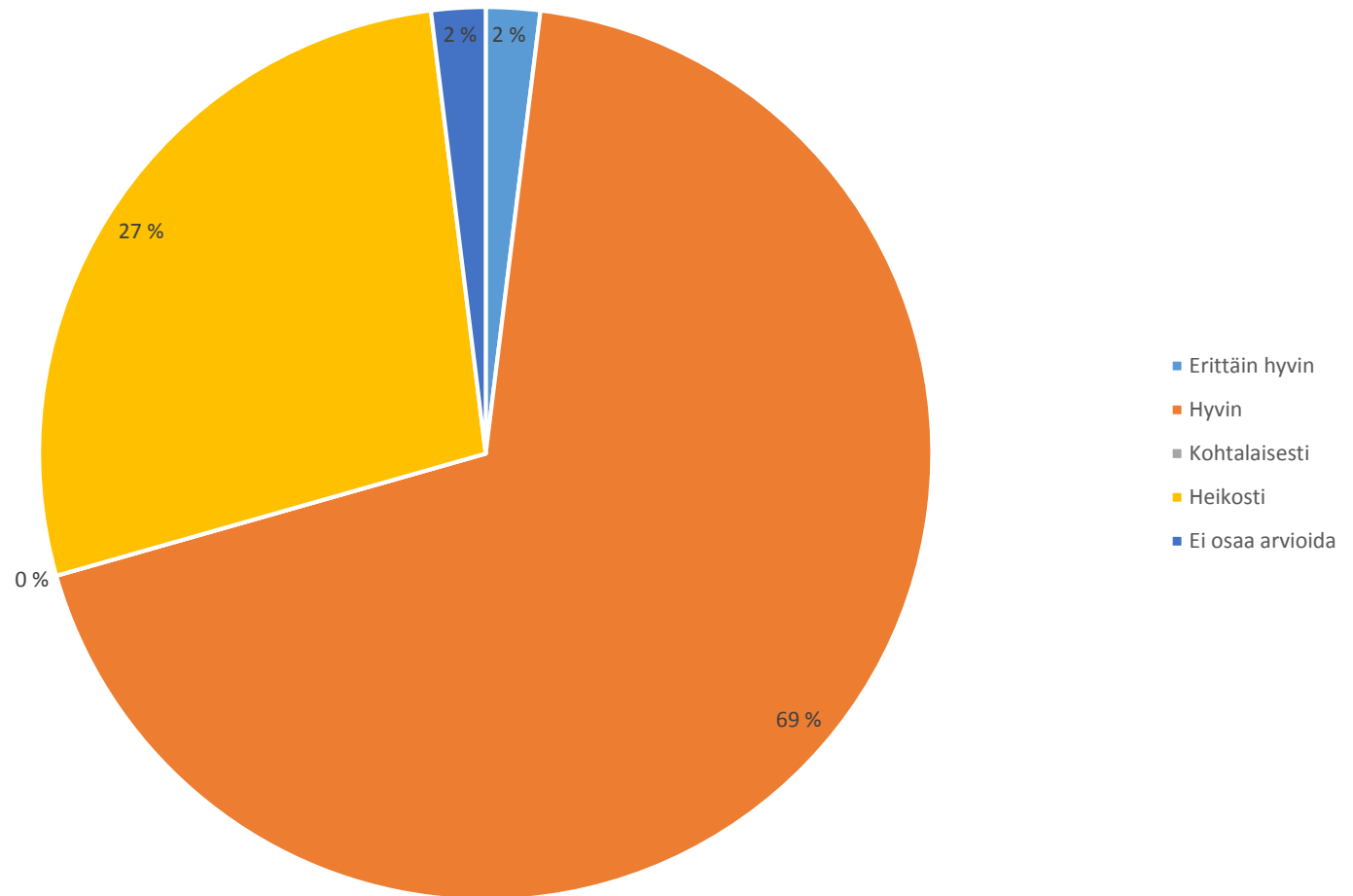
Asiakkaan arvio toimintakyvystä kotikuntoutuksen jälkeen

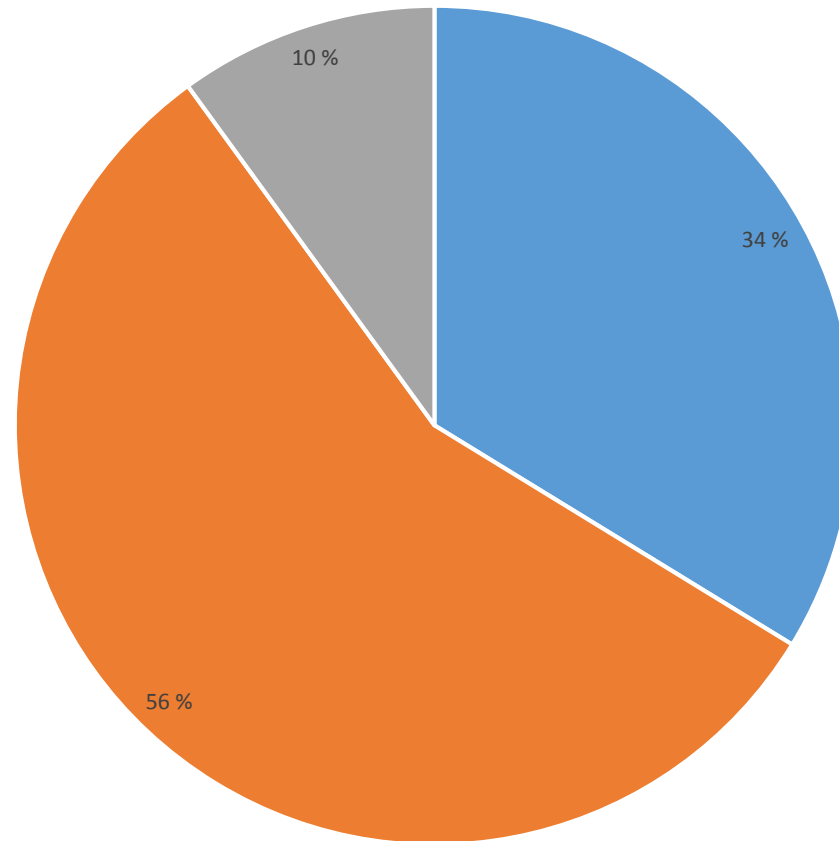
Ammattilaisen arvio asiakkaan toimintakyvystä kotikuntoutuksen jälkeen

Asiakkaan arvio kyvystä selviytyä päivittäisistä askareista kotikuntoutuksen jälkeen

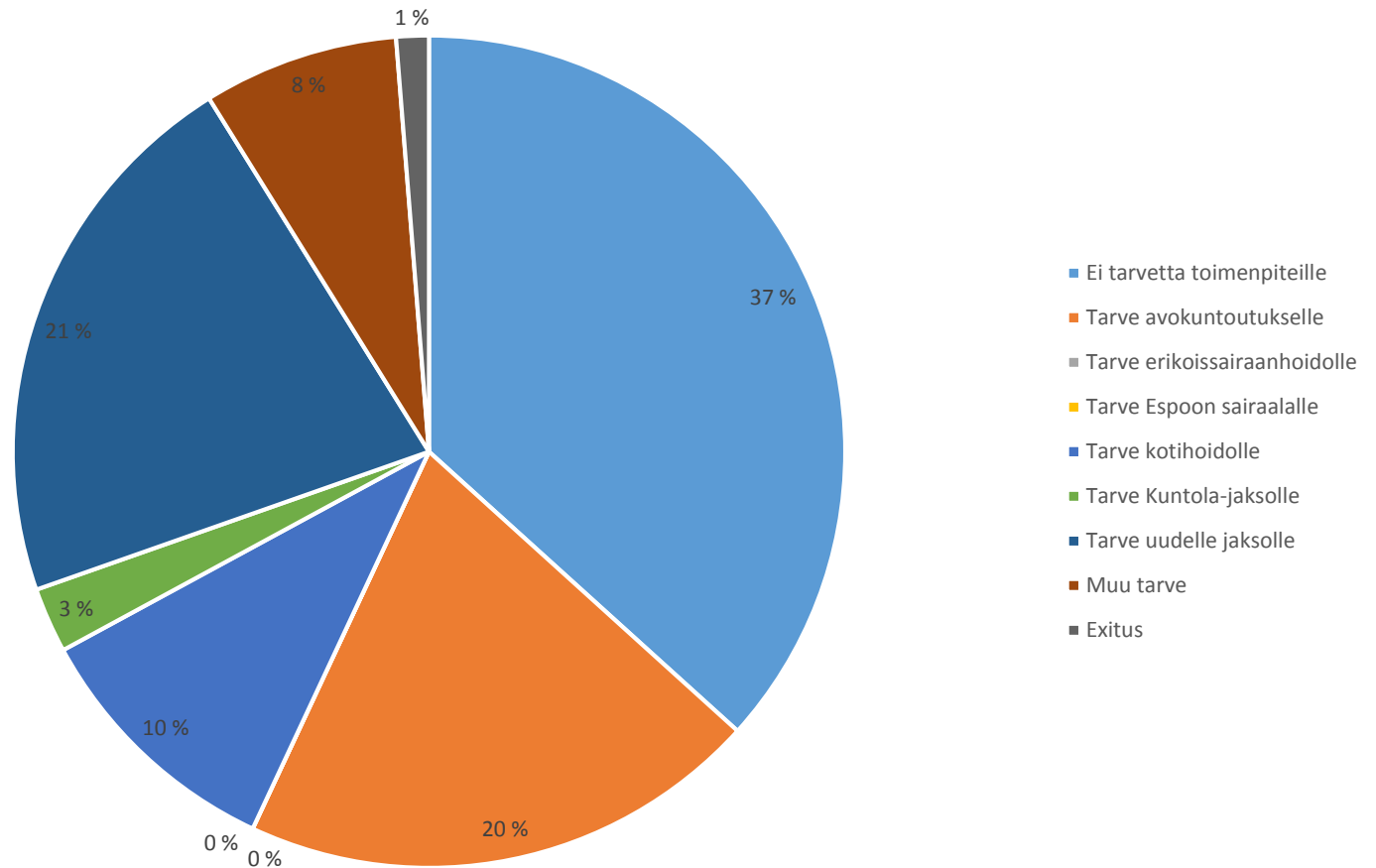

Asiakas on toteuttanut annettuja harjoitusohjeita

- Täysin
- Osittain
- Ei ollenkaan

Uuden toimenpiteen tarve kotikuntoutuksen päätyttyä

Johtopäätökset tähän mennessä

Kotikuntoutuksen vaikuttavuuden todentaminen on kuitenkin haasteellista; kuntoutuksen hyödyt eivät ole aina yksiselitteisesti mitattavissa näin lyhyellä aikajänteellä

- Elämän laadun kohentuminen
- Mielekkään tekemisen lisääntyminen
- Omista asioista päättäminen lisäävät tyytyväisyyttä omaan arkeen
- Asiakkaat omat tavoitteet tulee 'kuulluksi' ja näkyviksi

Kokemuksen mukaan se kuitenkin on ollut merkittävä osa asiakkaiden kuntoutumista

Kotikuntoutuksen vaikutusten arviointi jatkuu...

